

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ імені С.З. ГЖИЦЬКОГО

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

методичні рекомендації
для здобувачів вищої освіти
спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

Львів — 2022

Виробнича практика: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спец. 011 «Освітні, пед. науки» / уклад. О. Смолінська, О. Заверуха. Львів : ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 2022. 12 с.

Рецензенти:

Квас О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ЛНУ імені Івана Франка;

Мачинська Н.І., доктор пед. наук, професор, професор кафедри філософії та педагогіки ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького.

Методична розробка розглянута та схвалена на засіданні кафедри філософії та педагогіки
протокол № 12 від «15» червня 2022 року

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
(назва спеціальності)
протокол № 6 від 16 червня 2022 р.

Схвалено рішенням навчально-методичної
ради факультету громадського розвитку та здоров'я
(назва факультету)
протокол № 10 від 22 червня 2022 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
Виробнича практика	
1. Організація виробничої практики	4
2. Програма виробничої практики	5
3. Тематичні індивідуальні завдання виробничої практики та вимоги до їх виконання	6
4. Обов'язки магістра-практиканта, передбачені методикою і завданнями виробничої практики.....	6
5. Звітні матеріали про проходження виробничої практики	7
6. Критерії оцінювання набутих компетентностей	8
Список використаної літератури	9
Додатки	10

ВСТУП

Навчальним планом для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» передбачена виробнича практика загальним обсягом 6 кредити, тривалістю шість тижнів. Вона має свою специфіку і базується на компетентностях, здобутих у ході цілісної професійно-педагогічної підготовки здобувачів.

Практика є важливою у системі підготовки викладача закладу вищої освіти, поєднується із розширенням фундаментальних психолого-педагогічних знань і набуттям практичних навичок їх застосування у викладацькій роботі.

Загальні вимоги до практики визначені спеціальними державними документами, що стосуються вищої освіти, зокрема Законом України «Про вищу освіту», «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», Концепцією розвитку педагогічної освіти, стандартом вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти, професійним стандартом групи професій «Викладач закладів вищої освіти», освітньо-професійною програмою «Освітні, педагогічні науки», Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького та ін.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

1. Організація виробничої практики

Мета виробничої практики: формування у здобувачів вищої освіти практичних компетенцій з організації та провадження освітнього процесу, оволодіння різними видами викладацької діяльності, ознайомлення з вимогами до навчально-методичної роботи викладача ЗВО, формами звітності.

Завдання виробничої практики полягає в тому, щоб:

- навчити здобувача вищої освіти втілювати набуті знання у практичну професійну педагогічну діяльність викладача ЗВО;
- сприяти розвитку необхідних професійних якостей особистості;
- практично ознайомити магістрантів-практикантів з методикою підготовки й проведення лекційних і лабораторно-практичних (семінарських) занять; аналізом і самоаналізом проведених (спостережуваних) занять;
- розвивати у здобувачів вищої освіти творчий, дослідницький підхід до професійної педагогічної діяльності, в тому числі – здатність формулювати наукову проблему, гіпотезу, організувати і здійснювати наукове дослідження;
- ознайомити практикантів зі специфікою організації освітнього процесу в закладі вищої освіти;
- ознайомити магістрантів-практикантів із документацією викладача, в тому числі – веденням журналу, заповненням індивідуального плану, основними формами звітності.

База практики. Місцем проходження педагогічної практики є кафедра філософії та педагогіки й інші кафедри (за спеціальностями попереднього освітнього рівня) Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, де практиканти в якості асистентів

зможуть перейняти досвід організації та проведення різних форм освітнього процесу в ЗВО.

Керівниками практики призначаються досвідчені висококваліфіковані фахівці кафедри філософії та педагогіки, інших базових кафедр зі значним стажем педагогічної діяльності як викладачів та вагомими науковими та методичними здобутками.

Керівник виробничої практики зобов'язаний:

- провести інструктаж із техніки безпеки й ознайомити практиканта з внутрішнім розпорядком в університеті й на кафедрі;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з кафедрою, її матеріальною базою, напрямками діяльності;
- ознайомити магістрантів-практикантів з програмою практики, видати індивідуальні завдання;
- забезпечити здобувачів вищої освіти необхідними методичними матеріалами, що стосуються проходження магістерської практики;
- контролювати і надавати консультативну допомогу у виконанні індивідуальних завдань;
- ознайомити практикантів із вимогами щодо ведення щоденника і написання звіту про проходження магістерської практики;
- провести аналіз і дати оцінку виконанню практичних завдань, передбачених програмою практики;
- проінформувати здобувачів вищої освіти про термін здачі та захисту звітів.

Направлення здобувачів вищої освіти на практику здійснюється на підставі наказу ректора.

2. Програма виробничої практики

Під час проходження виробничої практики передбачене виконання практикантом таких завдань, пов'язаних із професійною викладацькою діяльністю:

1. Ознайомитись зі змістом ОПП, зокрема з переліком обов'язкових компонентів ОПП різних спеціальностей (за освітніми рівнями).
2. Ознайомитися з особливостями складання навчальних робочих програм і різними формами аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
3. Оволодіти підходами щодо поточного і підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти за Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, Положенням про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.
4. Ознайомитись з методикою читання лекцій і проведенням лабораторних і практичних занять шляхом відвідування окремих занять з певної дисципліни. Ознайомитися із технологією дистанційного навчання на основі Google classroom, Moodle.
5. Розробити (за вибором) одну із тем лекції та практичного заняття.

3. Тематичні індивідуальні завдання виробничої практики та вимоги до їх виконання

Ключовими завданнями виробничої практики, що безпосередньо стосуються викладацької роботи, є підготовка практикантом методичної розробки вибраної теми лекції та практичного заняття.

Практичне завдання 1.

Розробити план і скласти конспект лекції із вибраної теми робочого навчального плану однієї із навчальних дисциплін (за вибором).

Вимоги. Завдання виконується за рекомендованою схемою: тема, план, рекомендована література, виклад матеріалу відповідно до плану. Для кращого розуміння і засвоєння інформаційного матеріалу лекції рекомендується використовувати ілюстраційний матеріал за допомогою мультимедійного пристрою чи інших унаочнень та ілюстраційних матеріалів.

Практичне завдання 2.

Розробити методику проведення лабораторного чи практичного заняття з вибраної теми і дисципліни відповідно до робочої магістерської програми.

Вимоги. Завдання виконати з урахуванням загальноприйнятої схеми (за бажанням можна внести свої корективи):

- тема заняття;
- мета і зміст заняття;
- необхідний матеріал для виконання завдань здобувачами вищої освіти;
- тестовий орієнтовний контроль підготовки здобувачів вищої освіти до теми заняття (в усній чи письмовій формі);
- практичні завдання, їх зміст і поради щодо виконання;
- перевірка виконання завдань.

Звіт про виконання практикантом даного завдання подається здобувачем вищої освіти у письмовій формі в повному обсязі.

Аналіз і оцінювання виконаного магістрантом-практикантом даного завдання здійснюється керівником практики і додається до звіту здобувача вищої освіти за формою, поданою в додатку.

Практичне завдання 3.

Розробити план і зміст позааудиторного виховного заходу, що стосується просвітницьких заходів, пропаганди педагогічних знань і виховання педагогічної та/чи освітньої культури.

Критерієм оцінювання виконання даного завдання є оригінальність, творчий підхід, повнота розкриття теми і конкретні заходи щодо організації їх проведення.

4. Обов'язки магістранта-практиканта, передбачені методикою і завданнями навчальної практики

Магістрант-практикант зобов'язаний:

- до початку практики пройти інструктаж з техніки безпеки й охорони праці

та оформити необхідну документацію, що стосується організації і проведення практики;

- ознайомитись із програмою і практичними завданнями;
- своєчасно виконувати всі види робіт, передбачені програмою практики, проявляти свою професійну компетентність у процесі їх виконання;
- організовувати свою роботу, відповідно до вимог, правил і внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти (бази педагогічної практики);
- систематично вносити в щоденник записи про види й обсяг виконаної роботи.

Після закінчення терміну практики здобувач вищої освіти зобов'язаний підготувати звіт про результати, узгодити його з керівником і завірити.

У призначений термін (5-7 днів) здобувач вищої освіти повинен захистити звіт перед комісією в складі представника деканату, завідувача кафедри і керівника практики від кафедри та отримати відповідну оцінку, що заноситься в залікову книжку і впливає на призначення стипендії.

5. Звітні матеріали про проходження виробничої практики

Основним документом, в якому фіксується процес проходження здобувачів вищої освіти практики, є щоденник проходження практики. **Щоденник практики** – це систематичні записи про виконання певних видів робіт і завдань, передбачених програмою. Зразок оформлення його подано в додатку А.

Примітка: виконання завдань повинно бути рівномірно розподілене на весь період практики і охоплювати всю її програму і види роботи. Щоденник подається окремими сторінками і завіряється керівником практики від бази її проходження. У графу «Зауваження» включаються пояснення причин неповного виконання програмних завдань.

Також обов'язковим підсумковим документом про результати проходження практики є **ЗВІТ** обсягом 15-20 сторінок з конкретним описом виконаної роботи. Він містить такі пункти і дані:

1. Вступ, в якому зазначається мета та завдання практики.
 2. Коротка характеристика структури ЗВО, його діяльність.
 3. Характеристика структури, матеріально-магістерської бази, відомості про склад педагогічних кадрів, коротку історію і напрями наукових досліджень кафедри-бази практики.
 4. Результати ознайомлення з навчально-методичними матеріалами, основними дисциплінами, що читаються на кафедрі.
 5. Контроль і оцінювання знань за вимогами Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.
 6. Звіт про виконання практичних завдань: текст лекції та розробку практичного заняття.
 7. Висновки і пропозиції щодо організації практики.
 8. Список використаної літератури.
- Звіт подається у друкованому та/чи електронному, рукописному вигляді.

Текстова частина виконується на білому папері формату А-4 (передбачити поля по 2 см).

Титульна сторінка оформляється за зразком, поданим у додатку Б.

Звіт перевіряється і підписується керівником практики і завіряється печаткою деканату.

6. Критерії оцінювання знань, умінь та навичок

Процес оцінювання знань здобувачів вищої освіти передбачає:

- перевірку керівниками практики щоденника та звіту з практики;
- захист звіту здобувачем вищої освіти перед комісією.
- якість оформлення поданих документів;

Під час захисту оцінюється:

- повнота виконання програми практики та індивідуального завдання;
- відповіді магістра-практиканта на поставлені запитання.

Оцінка «відмінно» ставиться здобувачу вищої освіти за умови виконання програми практики та індивідуального завдання не менш як на 90 % і ґрунтовних відповідей на поставлені запитання.

Оцінка «добре» ставиться здобувачу вищої освіти за умови виконання програми практики та індивідуального завдання не менш як на 74 % і чітких відповідей на поставлені запитання.

Оцінка «задовільно» ставиться здобувачу вищої освіти за умови виконання програми практики та індивідуального завдання на 60 % і чітких відповідей на більшість поставлених запитань.

Оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу вищої освіти за умови виконання програми практики та індивідуального завдання менше як на 60 %, відсутності чітких відповідей на більшість із поставлених запитань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вайнола Р.Х. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 140 с.
2. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К. : НТУ, 2017. 172 с. URL: <https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/>
3. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. К. : КНТ, 2019. 224 с.
4. Лебедик Л.В., Стрельников В.Ю., Стрельников М.В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін : Навчально-методичний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Полтава : АСМІ, 2020. 303 с.
5. Малихін О.В., Павленко І.Г., Лаврентьєва О.О., Матукова Г.І. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. К. : КНТ, 2020. 262 с.
6. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології. К., 2016. 583 с.
7. Найдьонов І. Викладання фінансово-економічних дисциплін: методика, технологія, управління: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 432 с.
8. Нарожна Н.І. Методика викладання фахових дисциплін: практикум. К. : Ліра К., 2017. 152 с.
9. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2014. 456 с.

Допоміжна

10. Сучасні технології викладання : метод. розроб. до курс. роботи / уклад. О. Смолінська. Львів, 2022. 15 с.
11. Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Львів : ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького, 2022. 11 с.
12. Романова Г.М. Підготовка викладачів вищих економічних навчальних закладів до проектування навчальних технологій: монографія. К. : КНЕУ, 2009. 252 с.
13. Смолінська О.Є. Сучасний педагогічний університет, його культурно–освітній простір та педагогічний професіоналізм випускників. *Education and Pedagogical Sciences. Освіта та педагогічні науки*. 2013. № 2. С. 26–29.
14. Innovative Education Technologies for 21st Century Teaching and Learning / M. M. Asad et al. Boca Raton : CRC Press, 2021. URL: <https://doi.org/10.1201/9781003143796> .
15. Groff J. Technology-rich innovative learning environments [Electronic resource]. URL : <https://www.oecd.org/education/eri/technology-rich%20innovative%20learning%20environments%20by%20jennifer%20groff.pdf>
16. Smolinska O., Machynska N. Pedagogical potential for professional preparation of masters. *Development trends in pedagogical and psychological sciences:*

the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2018. P. 354–373.

17. Химинець В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 360 с.

18. Швень Я. Воркшопи. Управлінська діяльність. К. : «Вид. група «Шкільний світ»», 2018. 112 с.

Довідкова

19. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій ; [автор-укладач Н. П. Наволокова]. Х. : Вид. група “Основа”, 2009. URL : https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Navolokova_Enciclopedia.pdf

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Зразок оформлення щоденника практики

Дата	Вид і обсяг виконаної роботи	Підпис керівника	Зауваження

Підпис керівника практики від кафедри

Зразок оформлення титульної сторінки звіту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет громадського розвитку та здоров'я

З В І Т

про проходження виробничої практики

Здобувача вищої освіти
спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
ОР «Магістр»
Прізвище, ім'я, по батькові

Місце практики
(назва кафедри)

Керівник практики